

Aktın növü	AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKIN İDARƏ HEYƏTİNİN QƏRARI	
Qəbul edildiyi tarix	29.12.2015	
Qeydiyyat nömrəsi	44/1	
Adı	“Mübadilə şöbələrinin təşkili və mübadilə əməliyyatlarının aparılması Qaydaları”nın təsdiq edilməsi barədə	
Rəsmi dərc edildiyi mənbə		
Qüvvəyə minmə tarixi	06.01.2016	
Azərbaycan Respublikasının Vahid hüquqi təsnifatı üzrə indeks kodu	090.060.010	
Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi	23201512290441	
Hüquqi aktın Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix	05.01.2016	

Nağd xarici valyuta əməliyyatları üzrə nəzarət çərçivəsinin sərtləşdirilməsi və bununla da milli valyutaya spekulyativ təzyiqlərin azaldılmasını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyəti “Valyuta tənzimi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü və 13-cü maddələrinə, “Banklar haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 11.2-ci maddəsinə və “Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 22.0.4-cü maddəsinə əsasən

Q Ə R A R A A L I R:

1. “Mübadilə şöbələrinin təşkili və mübadilə əməliyyatlarının aparılması Qaydaları” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. “Mübadilə şöbələrinin təşkili və mübadilə əməliyyatlarının aparılması Qaydaları” qüvvəyə mindiyi tarixdən Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin 28 iyun 2006-cı il tarixli qərarı ilə (17 nömrəli protokol) təsdiq

olunmuş (07 iyul 2006-cı il tarixli 3229 nömrəli şəhadətnamə) “Mübadilə şöələrinin təşkili və mübadilə əməliyyatlarının aparılması Qaydaları” ləğv olunsun.

3. Hüquq departamentinə (R.Məlikova) tapşırılsın ki, bu Qərarın 3 gün müddətində Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə təqdim olunmasını təmin etsin.

Sədr
Rüstəmov

Elman

“Təsdiq edilmişdir”
Azərbaycan Respublikasının
Mərkəzi Bankı
Qərar № 44/1
29 dekabr 2015-ci il

Mübadilə şöbələrinin təşkili və mübadilə əməliyyatlarının aparılması Qaydaları

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qaydalar “Valyuta tənzimi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü və 13-cü maddələrinə, “Banklar haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 11.2-ci maddəsinə, “Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 22.0.4-cü maddəsinə əsasən hazırlanmış və Azərbaycan Respublikası ərazisində banklar tərəfindən mübadilə şöbələrinin açılmasına icazələrin verilməsi və icazələrin ləğv edilməsi, həmçinin onların fəaliyyətinin təşkili və valyuta mübadilə əməliyyatlarının aparılması qaydalarını müəyyən edir.

1.2. Mübadilə şöbəsi bankın səlahiyyətli idarəetmə orqanının qərarına əsasən bankın özünün, filial və ya şöbəsinin yerləşdiyi ərazi vahidində (rayon, şəhər, şəhər rayonu, qəsəbə, kənd) yaradılır.

1.3. Bu Qaydalar mübadilə şöbələrinin təşkili, fəaliyyəti, texniki təchizatı və təhlükəsizliyi ilə bağlı minimum tələbləri müəyyən edir.

1.4. Mübadilə şöbəsi Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı (bundan sonra – Mərkəzi Bank) tərəfindən verilən icazə əsasında fəaliyyət göstərir.

1.5. Bu Qaydaların əməliyyatların aparılması və uçotuna, məzənnənin müəyyən edilməsinə, əməliyyat gününün başa çatdırılmasına dair tələbləri bankın, bankın filial və şöbələrinin, xarici bankın yerli filialının və poçt rabitəsinin milli operatorunun daxilində aparılan mübadilə əməliyyatlarına da şamil edilir.

2. Anlayışlar

2.0. Bu Qaydalarda istifadə olunan anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

2.0.1. mübadilə şöbəsi – mübadilə əməliyyatlarını aparan bankın şöbəsi;

2.0.2. mübadilə əməliyyatı – nağd xarici valyutanın və xarici valyutada yol çeklərinin alınması, satılması və dəyişdirilməsi üzrə əməliyyat;

2.0.3. nağd xarici valyuta – müvafiq xarici dövlətdə, yaxud dövlətlər qrupunda qanuni ödəniş vasitəsi olan kağız və metal pul formasında pul nişanı;

2.0.4. əməliyyat günü – mübadilə şöbəsində müştərilərə xidmət göstərilən iş vaxtı;

2.0.5. əməliyyatların uçotu (uçot məlumatları) – milli və xarici valyutanın, xarici valyutada yol çəklərinin bankla mübadilə şöbəsi arasında hərəkətinin və gün ərzində aparılan mübadilə əməliyyatlarının və xidmətlərin müvafiq qaydada rəsmiləşdirilməsi;

2.0.6. günün sənədləri – əməliyyat günü ərzində mübadilə şöbəsində rəsmiləşdirilmiş sənədlər.

3. İcazənin alınması üçün müraciət

3.1. Bank mübadilə şöbəsini bu Qaydaların tələblərinə uyğun təşkil etdikdən sonra icazə almaq üçün Mərkəzi Banka müraciət edir.

3.2. Mübadilə şöbəsinin açılmasına icazə almaq üçün aşağıdakı sənədlər təqdim edilir:

3.2.1. mübadilə şöbəsinin açılması üçün icazə alınmasına dair ərizə (Əlavə 1);

3.2.2. mübadilə şöbəsinin yaradılması və əsasnaməsinin təsdiq edilməsi barədə bankın səlahiyyətli idarəetmə orqanının qərarı və ya iclas protokolundan çıxarış (Əlavə 2);

3.2.3. mübadilə şöbəsinin əsasnaməsi. Əsasnamədə şöbənin ünvanı, nömrəsi, aparılan mübadilə əməliyyatları və xidmətlər, qiymətlilərin inkassasiya rejimi, inzibatçının səlahiyyətləri, onun vəzifəyə təyin edilməsi qaydası, əməliyyatların bankın mühasibat kitabında əks olunması rejimi və bank tərəfindən nəzarətin həyata keçirilməsi qaydaları göstərilir;

3.2.4. mübadilə şöbəsinin hüquqi ünvanını təsdiq edən sənəd (icazə müqaviləsi, bankın mülkiyyət və ya istifadə hüququnu təsdiq edən sənəd);

3.2.5. mübadilə şöbəsinin fəaliyyət göstərəcəyi yerin texniki-təchizat və təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməsi barədə arayış. Arayışda şöbənin bankın avtomatlaşdırılmış əməliyyat sisteminə qoşulması, yerləşdiyi yerin ölçüləri, o cümlədən konstruksiyasının möhkəmliyi, texniki avadanlıqlar və təhlükəsizlik qurğuları ilə təchiz edilməsi barədə məlumatlar əks olunur;

3.2.6. mübadilə şöbəsinin mühafizə olunmasına dair müqavilənin və mühafizə siqnalizasiya vasitələri ilə təchiz edilməsi barədə qəbul aktının əsli və ya bankın səlahiyyətli şəxsi tərəfindən təsdiq edilmiş surəti;

3.2.7. mübadilə şöbəsinə təyin edilməsi təklif edilən inzibatçının peşə ixtisası və təcrübəsi (təhsil və əmək fəaliyyəti) haqqında məlumatın göstəriləndiyi sənədlərin notariat qaydasında təsdiqlənmiş surətləri, onun barəsində məlumatları əks etdirən anket (Əlavə 3), tərəfindən imzalanmış və imzası notariat qaydasında təsdiqlənmiş vətəndaş qüsuruzluğuna dair ərizə (Əlavə 4), milli və xarici valyutaların həqiqiliyini müəyyən etməsi bacarığını, ödəniş sənədləri ilə işin xüsusiyyətini və bu Qaydaların tələblərini bilməsini təsdiqləyən arayış.

3.3. Bu Qaydalara əsasən Mərkəzi Banka təqdim edilən sənədlər (notariat qaydasında və digər səlahiyyətli şəxslər tərəfindən təsdiq edilmiş sənədlərin əsli istisna olmaqla) bankın İdarə Heyətinin sədri və ya onun imza hüququ olan

müavininin imzası və bankın möhürü ilə təsdiq edilir. Sənədlər bir səhifədən artıq olduqda tikilir və nömrələnir.

4. Müraciətə baxılması

4.1. Mərkəzi Bank müraciət daxil olduqdan sonra 30 təqvim günündən gec olmayaraq təqdim edilmiş sənədlərə icazənin verilməsi və ya verilməsindən imtina haqqında qərar qəbul edir və bu barədə ərizəçiyə məlumat verir.

4.2. Ərizədə və ona əlavə edilmiş sənədlərdə çatışmazlıqlar aşkar edildikdə Mərkəzi Bank ərizənin qeydiyyatı alındığı tarixdən 5 iş günündən gec olmayaraq həmin çatışmazlıqların aradan qaldırılması üçün ərizəçiyə məlumat verir. Bütün çatışmazlıqlar eyni zamanda ərizəçiyə bildirilməlidir. Bank həmin çatışmazlıqları məlumatı aldığı vaxtdan ən gec 10 iş günü ərzində aradan qaldırmalıdır. Bu zaman icazənin verilməsi ilə bağlı müddətin axımı dayandırılır və dayandırılmış müddət bu Qaydaların 4.1-ci bəndində göstərilən icazənin verilməsi müddətinə daxil edilmir. Çatışmazlıqların aradan qaldırılması barədə ərizəçinin müraciətindən sonra müddətin axımı bərpa olunur.

5. İcazə verilməsindən imtina

5.1. Mərkəzi Bank aşağıdakı hallarda mübadilə şöbəsinin açılmasına icazə verilməsindən imtina edir:

5.1.1. bankın prudensial hesabatlarına əsasən maliyyə vəziyyəti qeyri-qənaətbəxş olduqda və ya bank prudensial və etibarlı idarə olunmadıqda;

5.1.2. banka qarşı tətbiq olunan təshih tədbirləri çərçivəsində mübadilə şöbələrinin açılmasına və ya mübadilə əməliyyatlarının aparılmasına məhdudiyət qoyulduqda, yaxud bu əməliyyatlar dayandırıldıqda;

5.1.3. bank mübadilə şöbələrinin fəaliyyəti üzərində nəzarətlə bağlı daxili qaydalara malik olmadıqda;

5.1.4. mübadilə şöbəsinin açılmasına icazə almaq üçün təqdim edilmiş sənədlər bu Qaydaların tələblərinə uyğun olmadıqda;

5.1.5. mübadilə şöbəsi bu Qaydalarda nəzərdə tutulmuş texniki-təchizat və təhlükəsizlik tələblərinə cavab vermədikdə;

5.1.6. mübadilə şöbəsinin inzibatçısı məqbul və lazımı keyfiyyətlərə, eləcədə ali və ya orta ixtisas təhsilinə, bank fəaliyyəti sahəsində 6 aylıq iş stajına malik olmadıqda.

5.2. Banklar mübadilə şöbəsinin açılmasına icazə verilməsindən imtina edilməsi və ya verilmiş icazənin ləğv edilməsi barədə Mərkəzi Bankın qərarından qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada məhkəməyə şikayət verə bilər.

6. İcazənin ləğvi

6.1. Mübadilə şöbəsinə verilmiş icazə Mərkəzi Bank tərəfindən aşağıdakı əsaslardan biri olduqda ləğv edilir:

6.1.1. mübadilə şöbəsinin ləğv edilməsi barədə bankın müraciəti olduqda (Əlavə 5);

6.1.2. mübadilə şöbəsinin açılmasına icazə almaq üçün təqdim edilmiş məlumatların yanlış olduğu müəyyənləşdirildikdə;

6.1.3. bank lisenziyası ləğv edildikdə və ya banka qarşı tətbiq olunmuş təshih tədbirləri çərçivəsində fəaliyyətdə olan mübadilə şöbəsinin fəaliyyətinə xitam verilməsi barədə sərəncam verildikdə;

6.1.4. mübadilə şöbəsi açılmasına icazə verildikdən sonra on iki ay ərzində fəaliyyətə başlamadıqda, yaxud şöbənin altı aydan çox müddət ərzində fəaliyyətinin dayandırıldığı müəyyən edildikdə;

6.1.5. mübadilə şöbəsinin əsasnaməsində nəzərdə tutulmayan əməliyyatlar və xidmətlər həyata keçirildikdə;

6.1.6. mübadilə şöbəsinin fəaliyyətində bu Qaydaların tələbləri təqvim ili ərzində iki dəfədən artıq pozulduqda.

6.2. Mərkəzi Bank icazənin ləğv edilməsi barədə qərarı banka göndərir. Bank qərarın daxil olan günün növbəti iş günündən gec olmayaraq şöbənin fəaliyyətini dayandırır və bu barədə Mərkəzi Banka 3 iş günündən gec olmayaraq məlumat verir.

7. Texniki-təchizat və təhlükəsizlik tələbləri

7.1. Mübadilə şöbəsi ayrıca binada və ya binanın küçəyə çıxışı olan əlahiddə hissəsində yerləşdirilə bilər. Binanın daxilinə çıxışı olan mübadilə şöbələri yalnız qapalı tipli iri ticarət və əyləncə mərkəzlərində, yarmarkalarda, mehmanxanalarda, vağzallarda, limanlarda, poçt idarələrində açılır.

7.2. Mübadilə şöbəsi nəzərdə tutulmuş əməliyyatların aparılması üçün sahəyə, o cümlədən xəzinədar otağı və onun qarşısında müştərilərin əməliyyat aparması üçün yerə malik olmalıdır. Binanın daxilinə çıxışı olan mübadilə şöbəsinin qarşısında müştərilərin əməliyyat aparması üçün şərait olmalıdır.

7.3. Mübadilə şöbəsinin konstruksiyası möhkəm olmalı, xəzinədarın təhlükəsizliyi və qiymətli əşyaların mühafizəsi təmin edilməlidir. Xəzinədar otağının divarları, döşəməsi və damı dəmir-beton, daş qatdan və ya digər möhkəm materiallardan hazırlanmalıdır. Döşəmə 200 kq/kv.m, dam isə 75 kq/kv.m yükə davamlı olmalıdır.

7.4. Xəzinədar otağının ön divarından vizual müşahidə təmin olmalı, müşahidə pəncərəsi gülləkeçirməz şüşə ilə əhatə edilməlidir.

7.5. Mübadilə şöbəsində təhlükəsizlik və yanğından mühafizə-xəbərdarlıq qurğuları və telefon rabitə vasitələri quraşdırılmalı, şöbənin elektron mühafizə sistemləri bankın mühafizə pultuna və ya mərkəzləşdirilmiş polis mühafizə pultuna qoşulmalıdır.

7.6. Mübadilə şəbəsi hesablama, pulsayan, pulların həqiqiliyini yoxlayan avadanlıqlarla və yanmayan seyflə təmin edilməlidir.

7.7. Mübadilə şəbəsi bankın avtomatlaşdırılmış əməliyyat sisteminə qoşulması və hər bir əməliyyatın bankın baş mühasibat kitabında uçota alınması üçün texnoloji vasitələr, program təminatı və kommunikasiya vasitələri ilə təmin edilməlidir.

7.8. Mübadilə şəbəsində müştərilərin görə biləcəyi yerdə aşağıdakı məlumatlar əks olunmalıdır:

7.8.1. xüsusi elektron lövhədə (lövhənin üzərində bankın adı nəzərə çarpan hərflərlə yazılmalıdır) nağd xarici valyutaların manata nisbətən alış və satış məzənnəsi;

7.8.2. mübadilə şəbəsinin iş vaxtı;

7.8.3. aparılan mübadilə əməliyyatlarının siyahısı;

7.8.4. tətbiq olunduqda göstərilən xidmətlər (aparılan hər bir əməliyyat) üzrə müəyyən edilmiş komisyon haqları;

7.8.5. Mərkəzi Bank tərəfindən mübadilə şəbəsinə verilmiş icazənin surəti.

7.9. Mübadilə şəbəsində aşağıdakı sənədlər saxlanılmalıdır:

7.9.1. işçilərin işə qəbul edilməsi barədə sənəd (əmək müqaviləsi, əmrdən çıxarış);

7.9.2. mübadilə şəbəsinin əsasnaməsi və iş rejiminin müəyyənləşdirilməsi barədə əmrdən çıxarış.

7.10. Mübadilə şəbəsinin işçisində şəxsiyyətini təsdiq edən sənəd və ya bankın vəsiqəsi olmalıdır. İşçi tərəfindən öz səlahiyyətlərinin başqa şəxsə verilməsinə və xəzinədar otağına kənar şəxslərin daxil olmasına yol verilməməlidir.

8. Əməliyyatların aparılması

8.1. Mübadilə şəbələrində aşağıdakı əməliyyatlar həyata keçirilir:

8.1.1. nağd xarici valyutanın nağd manatla alınması və satılması;

8.1.2. xarici valyutada yol çeklərinin nağd manatla və nağd xarici valyuta ilə alınması və satılması;

8.1.3. bir xarici dövlətin nağd valyutasının digər xarici dövlətin nağd valyutası ilə alınması və satılması;

8.1.4. xarici dövlətin pul nişanlarının həmin xarici dövlətin başqa pul nişanlarına dəyişdirilməsi;

8.1.5. pos-terminal vasitəsilə müştərilərə nağd pulun verilməsi;

8.1.6. nağd xarici valyutanın həqiqiliyin yoxlanılması üçün ekspertizaya qəbul edilməsi.

8.2. Mübadilə şəbəsinin iş rejimi bank üzrə əmrlə müəyyən edilir. İş rejimi bank əməliyyatlarını bankın baş mühasibat kitabında əks etdirən avtomatlaşdırılmış əməliyyat sisteminin iş rejimi ilə eyni olmalıdır.

8.3. Bankın əmri ilə mübadilə şəbələrinə milli və xarici valyutada avansın məbləği üzrə limit təyin edilir. Avanslar bank tərəfindən müəyyən edilmiş limit həcmində şəbəyə əməliyyat günü müddətinə verilir.

8.4. Tədavülə yararlı olan valyutanın buraxılış ilinə, keyfiyyətinə və fiziki xassələrinə görə fərqli komisyona haqlarının müəyyən edilməsinə yol verilmir.

8.5. Mübadilə şöbəsində nağd xarici valyutanın və xarici valyutada yol çəklərinin bir müştəriyə 500 (beş yüz) ABŞ dollarına ekvivalent məbləğdən artıq satılması, habelə bir müştəridən 10000 (on min) ABŞ dollarına ekvivalent məbləğdən artıq alınması şəxsiyyəti təsdiq edən sənəd əsasında aparılır.^[1]

8.6. Əməliyyat günü ərzində xarici valyuta və ya manat vəsaitləri qurtardığı hallar istisna olmaqla mübadilə şöbəsində yalnız alış və ya yalnız satış əməliyyatlarının aparılmasına yol verilmir.

8.7. Mübadilə şöbəsində aparılmış hər bir mübadilə əməliyyatı və ya digər xidmət şöbənin (bankın) əməliyyat sistemində (kompüter programına) daxil edilir və müştəriyə bank çıxarışı verilir.

8.8. Bank çıxarışında əməliyyata dair aşağıdakı məlumatlar əks edilir:

8.8.1. bankın adı, mübadilə şöbəsinin nömrəsi, ünvanı;

8.8.2. əməliyyatın tarixi və vaxtı;

8.8.3. əməliyyatın/xidmətin növü;

8.8.4. xarici valyutanın məzənnəsi və ya xidmət haqqının məbləği;

8.8.5. qəbul olunan nağd pulun/xarici valyutada yol çəkinin adı, məbləği;

8.8.6. verilən nağd pulun/xarici valyutada yol çəkinin adı, məbləği;

8.8.7. fiziki şəxsin soyadı, adı, atasının adı və şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin adı, seriya və nömrəsi, verilmə tarixi, təqdim edən dövlət orqanının adı (500 (beş yüz) ABŞ dollarına ekvivalent məbləğindən artıq mübadilə əməliyyatı aparılarkən);

8.8.8. mübadilə şöbəsinin məsul şəxsinin imzası və ştampları (ştampları üzərində bankın adı və mübadilə şöbəsinin nömrəsi olmalıdır).

8.9. Mübadilə şöbəsi bankın avtomatlaşdırılmış əməliyyat sistemində qoşulmalı, hər bir əməliyyat real vaxt rejimində və ya aparıldığı günün sonunadək bankın daxili qaydalarına uyğun olaraq baş mühasibat kitabında uçota alınmalıdır.

8.10. Müştəri tərəfindən mübadilə edilmək üçün və ya ekspertizaya təqdim olunmuş nağd valyuta (milli və ya xarici) şübhə doğurduqda, onun saxta olması əlamətləri aşkar edildikdə mübadilə şöbəsinin işçisi həmin nağd valyutanı təqdim edən şəxsin şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin məlumatlarını (şəxsiyyəti təsdiq edən sənəd təqdim olunmadıqda müştərinin soyadı, adı, atasının adı, yaşadığı ünvan və əlaqə vasitəsi (telefon, e-mail və ya digər) qeyd edilir), nağd valyutanın nömrəsini, seriyasını, emissiya ilini və nominalını xüsusi arayışda (Əlavə 6) qeyd edərək bir nüsxəsini müştəriyə təqdim etməli, nağd valyutanı şöbədə saxlamalıdır. Arayışın digər nüsxəsi və nağd valyuta əməliyyat gününün sonunda banka təqdim olunmalıdır.

8.11. Bank tərəfindən ekspertizanın həyata keçirilməsi Mərkəzi Bankın bank sistemində pulların ekspertizasının təşkili və aparılması qaydalarını müəyyən edən normativ xarakterli aktı ilə tənzimlənir.

8.12. Mübadilə şöbəsi əməliyyatları apararkən "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun

maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununda nəzərdə tutulmuş tələblərə riayət edilməlidir.

9. Məzənnənin müəyyən edilməsi

9.1. Nağd xarici valyutanın alış və satış məzənnələri banklar tərəfindən müstəqil şəkildə təyin edilir. Məzənnələr bankın xüsusi əmri ilə təsdiqlənir və şöbələr üzrə fərqli ola bilər. Əmrdə şöbənin nömrəsi, ünvanı, məzənnələr və məzənnənin müəyyən edilməsinin tarixi və vaxtı əks etdirilir. Tədavülə yararlı olan nağd xarici valyutanın məbləğinə, buraxılış ilinə, keyfiyyətinə və fiziki xassələrinə görə fərqli məzənnələr təyin edilə bilməz.

9.2. Əməliyyat günü ərzində məzənnələr bankın əmri ilə dəyişdirilə bilər. Əmr faks, elektron poçt və ya digər vasitələrlə şöbəyə çatdırılır. Məzənnənin dəyişdirilməsi (dəyişmənin vaxtı və tarixi daxil olmaqla) şöbənin qeydiyyat jurnalında qeydə alınır və şöbədə quraşdırılmış lövhədə əks etdirilir. Məzənnənin müəyyən edilməsi barəsində sənəd mübadilə şöbəsində günün sənədlərinə tikilir.

9.3. Mərkəzi Bank xarici valyutanın satış məzənnəsinin alış məzənnəsindən kənarlaşma həddini müəyyən etdikdə mübadilə məzənnələrinin təyin edilməsi zamanı həmin həddə riayət olunmalıdır.

10. Əməliyyat gününün başa çatması və qiymətlilərin inkassasiyası

10.1. Mübadilə şöbəsində əməliyyat günü başa çatdıqdan sonra əməliyyatların uçotuna dair məlumatlar kassanın faktiki qalığı ilə hər bir valyuta növü üzrə yoxlanılır.

10.2. Uçot məlumatları üzrə qalıqla faktiki kassa qalığı arasında fərq aşkar edildikdə mübadilə şöbəsinin inzibatçısı kənarlaşmanı müvafiq aktla rəsmiləşdirir.

10.3. Mübadilə şöbəsində əməliyyat günü başa çatdıqdan sonra günün sənədləri, nağd vəsaitlərin yekun qalığı, aparılmış əməliyyatların hər bir valyuta üzrə ümumiləşdirilmiş hesabat və aşkar edilmiş kənarlaşma barədə müvafiq akt banka təhvil verilir.

10.4. Bank mübadilə şöbəsinə verilən avans vəsaitlərinin və əməliyyat gününün yekun qalığının gündəlik inkassasiyasını təmin etməlidir. Inkassasiya bankın daxili qaydalarına uyğun olaraq müvafiq nəqliyyat və mühafizə ilə təmin olunmaq şərtilə icra edilməlidir.

11. Mübadilə şöbələrinin fəaliyyətinə nəzarət

11.1. Banklar mübadilə şöbələrinin fəaliyyətinin təşkili, əməliyyatların aparılması və uçotu, məzənnənin müəyyənləşdirilməsi, əməliyyat gününün yekunlaşdırılması, hesabatlığın təmin edilməsi, inkassasiya xidmətinin göstərilməsi, təhlükəsizlik tədbirləri və nəzarətin həyata keçirilməsini tənzimləyən daxili qaydalara malik olmalıdır.

11.2. Bankın daxili audit xidməti mübadilə şöələrinin fəaliyyətini yüksək risk kateqoriyalı fəaliyyət sahəsinə aid etməli və ildə bir dəfədən az olmayaraq mübadilə şöbəsində yoxlama həyata keçirməlidir.

“Mübadilə şöələrinin təşkili və mübadilə
əməliyyatlarının aparılması Qaydaları”na
Əlavə 1

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi
Bankına

“ ” _____ 20__ -ci il
№ _____

Ə R İ Z Ə

_____
iclasının
(bankın adı)

_____
(bankın idarəetmə orqanının adı)

“ ” _____ 20__-ci il tarixli ___№-li qərarına uyğun olaraq

_____
(mübadilə şöəsinin ünvanı və nömrəsi)

mübadilə şöəsinin açılmasına icazə verilməsini xahiş edir.

Əlavə: (təqdim olunan sənədlərin siyahısı, nüsxələri və hər nüsxə üzrə
vərəqlərin sayı).

Mən, aşağıda imza edən bu Ərizədə və ona əlavə edilən bütün sənədlərdə
olan məlumatların düzgünlüyünü təsdiq edirəm və əmin edirəm ki, məndə olan
məlumata görə onlar dəqiq və tamdır. Həmin məlumatlarda baş verən əhəmiyyətli
dəyişikliklər barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankına dərhal məlumat
verməyi öhdəmə götürürəm.

Bankın İdarə Heyətinin sədrinin soyadı, adı, atasının adı və imzası

_____
_____

_____
(bankın adı)

_____
(bankın idarəetmə orqanının adı)

PROTOKOL N_____

(___ N-li PROTOKOLUNDAN ÇIXARIŞ*)

Bakı şəhəri

“ ___ ” _____ il

İştirak etdilər: (səlahiyyətli idarəetmə orqanının üzvlərinin tam adları)

Dəvət olunanlar: (tam adları və vəzifəsi)

Gündəlik məsələ.

1. _____

_____

Eşidildi: (məsələnin adı, məruzəçinin və çıxış edənlərin adları və soyadları).

1. _____

_____

Çıxış etdilər: (məruzənin və çıxışların qısa mətni)

2. _____

_____

Qərara alındı: (qəbul edilmiş qərar tam yazılmış şəkildə)

3. _____

_____

Lehinə: _____ Əleyhinə: _____

Sədr: (imzası, adı və soyadı) _____

Katib: (imzası, adı və soyadı) _____

* Protokoldan çıxarış iclasın sədri və katibinin soyadları, adları və atalarının adları
“əslilə düzdür” qeydi və qeydin tarixi göstərilməklə onların imzaları ilə təsdiq
olunur.

“Mübadilə şöələrinin təşkili və mübadilə əməliyyatlarının aparılması Qaydaları”na Əlavə 3

Şəkil üçün yer

Mübadilə şöəsinin inzibatçısının ANKETİ*

1. Adı _____
_____ (soyadı, adı, atasının adı)
2. _____ Ünvanı
3. _____ Doğulduğu tarix
_____ (gün, ay, il)
4. Doğulduğu yer _____
_____ (ölkə, şəhər/rayon)
5. Vətəndaşlığı (ölkə) _____
_____
6. Şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin seriya və nömrəsi, verilmə tarixi, təqdim edən dövlət orqanının adı _____

7. Əlaqə telefonu (ları) _____ (iş, ev, mobil)

8. Faks nömrəsi (ləri) (əgər varsa)

9. Elektron poçt ünvanı(ları) (əgər varsa)

10. Ailə vəziyyəti

Yaxın qohumları (əri/arvadı, valideyni, qardaşı və bacısı, övladı, o cümlədən övladlığa götürülən):

Soyadı, adı	Təvəllüdü	Qohumluğu

11. İstifadə edilmiş və ya dəyişdirilmiş soyadlar və adlar

Bütün digər keçmiş adları, onlardan istifadə edilməsinin və ya dəyişdirilməsinin səbəblərini, habelə istifadə dövrünü göstərin (nigahdan əvvəlki soyadınızı, əvvəlki nigahlardakı soyadınızı, qanuni olaraq və digər qaydada dəyişdirilmiş soyadlarınızı, və s.).

Soyadı, adı	İstifadə dövrü	İstifadənin / dəyişdirilmənin səbəbi

12. Yaşayış yerləri barədə məlumatlar

Son beş ildə bütün yaşayış yerlərinizi xronoloji qaydada göstərin (sonuncudan başlamaqla).

Ölkə	Şəhər / rayon	Küçə	Poçt indeksi	Yaşadığınız müddət	
				ay/il -dən	ay/i -də

13. Təhsili və peşə təcrübəsi barədə məlumatlar

a) Təhsil barədə məlumatları göstərin

Təhsil müəssisəsinin adı	Təhsil müddəti	Aldığı ixtisası	Diplom və ya təhsil haqqında digər sənədin nömrəsi

b) İxtisas dərəcənizi müəyyənləşdirmək üçün mühüm hesab etdiyiniz hər hansı başqa məlumatları (ixtisas üzrə yerli və ya beynəlxalq seminarlarda, treyning-kurslarda, simpoziumlarda və s. tədbirlərdə iştirak) təqdim edin.

_____

14. İş yeri barədə məlumatlar

a) İş yeriniz və ya müstəqil məşğuliyyətiniz barədə aşağıdakı məlumatları xronoloji qaydada göstərin (sonuncu iş yerindən başlayaraq). Bütün işsizlik dövrlərini və əvvəlki işdən çıxma səbəblərini göstərin.

Təşkilatın _____ adı:

Ünvanı: _____

(Ölkə, şəhər/ rayon, küçə, poçt indeksi)
İşəgötürənin _____ soyadı, _____ adı

İşəgötürənin _____ vəzifəsi

Telefon _____ nömrəsi

Tutduğunuz
vəzifə _____

İşləmə dövrü: _____ -dən _____ - dək

İşdən çıxmanın səbəbləri

(sizin işdən azad edilməyiniz və ya hər hansı işdən öz xahişinizlə çıxıb getməyiniz təklif edilməsi hallarının olub-olmadığını göstərin)

Müstəqil _____ fəaliyyət _____ növü

15. Müxtəlif məlumatlar

Hər hansı maliyyə təşkilatından şəxsi məqsədlər üçün aldığınız kredit, təmsil olunduğunuz və ya işlədiyiniz təşkilatın krediti və ya tapşırıq verən kimi çıxış etdiyiniz kredit üzrə ödəniş, girov təminatı, gecikdirmə və ya kreditlə əlaqədar digər öhdəliklərin pozulmasına nə vaxtsa yol vermişinizmi? Belə faktlar olmuşsa, bu barədə ətraflı məlumat göstərin.

Mən, aşağıda imza edən, Anketdə olan məlumatların düzgünlüyünü təsdiq edirəm və həmin məlumatlarda baş verən hər hansı dəyişikliklər barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankına məlumat verməyi öhdəmə götürürəm.

İmza:

Tarix:

Vətəndaş qüsursuzluğuna dair

Ə R İ Z Ə

—
(soyadı, adı, atasının adı)

Aşağıdakı faktların olmadığını təsdiq edirəm:

- məhkumluq;
- mülkiyyət əleyhinə və iqtisadi fəaliyyət sahəsində ağır və xüsusilə ağır cinayətlərə görə keçmişdə cinayət məsuliyyətinə cəlb olunma;
- məhkəmə qərarı ilə müəyyən vəzifənin tutulmasının və ya peşə fəaliyyətinin həyata keçirilməsinin qadağan olunması;
- məhkəmə qaydasında müflis elan edilməsi.

(imza)

(tarix)

“Mübadilə şöələrinin təşkili və mübadilə əməliyyatlarının aparılması Qaydaları”na Əlavə 5

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına

“ ___ ” _____ 20___-ci il

Nö _____

Mübadilə şöəsinin ləğv edilməsinə dair

Ə R İ Z Ə

_____

_____

(bankın adı)

(bankın idarəetmə orqanının adı)

“ ___ ” _____ 20___ -ci il tarixli ___ Nö-li qərarına uyğun olaraq

_____

_____

_____

(ləğvin səbəbləri)

_____

_____

(mübadilə şöəsinin ünvanı və nömrəsi)

mübadilə şöəsinin ləğv edilməsini xahiş edir.

Bankın İdarə Heyəti sədrinin soyadı, adı, atasının adı və imzası

_____

_____

Həqiqiliyi şübhə doğurmuş nağd valyutanın ekspertizaya qəbul edilməsi barədə

Arayış

“ ___ ” _____ 20___
il

Vətəndaş _____

_____

(soyadı, adı, atasının adı)

_____

(şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin adı, seriyası və nömrəsi, verilmə tarixi, verildiyi orqan)

Ekspertiza üçün

_____

(adı, nominalı, seriyası, nömrəsi, emissiya ili, emitent bankın adı)

_____ şübhəli pul nişanı
götürülmüşdür

Həmin pul nişanı müvafiq qaydada ekspertiza ediləcəkdir.

Mübadilə şöəsinin rəhbəri _____

(soyadı, adı və imzası)

Ştamp

Arayış iki nüsxədə tərtib edilir:

1-ci nüsxə müştəriyə verilir, 2-ci nüsxə günün sənədlərinə tikilir

İSTİFADƏ OLUNMUŞ MƏNBƏ SƏNƏDLƏRİNİN SİYAHISI

1. [29 sentyabr 2016-cı il tarixli 38/5 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23201609290385, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 12 oktyabr 2016-cı il**)

QƏRARA EDİLMİŞ DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏRİN SİYAHISI

[29 sentyabr 2016-cı il tarixli 38/5 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 23201609290385, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 12 oktyabr 2016-cı il**) ilə "Mübadilə şöələrinin təşkili və mübadilə əməliyyatlarının aparılması Qaydaları"nın 8.5-ci bəndi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~8.5. Mübadilə şöəsində bir müştəriyə 500 (beş yüz) ABS dollarına ekvivalent məbləğdən artıq mübadilə əməliyyatı şəxsiyyəti təsdiq edən sənəd əsasında aparılır.~~